Антоніна Бондар

ВПЛИВ ДІЇ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ЧОРНОБРИВЦІВ

В сучасній ландшафтній архітектурі дуже широко використовують однорічники. Тагетеси – це декоративні рослини, які привертають увагу як селекціонерів, так і ландшафтних дизайнерів [2]. Ці рослини невибагливі до умов зростання, а саме до температури повітря, вологості ґрунту, наявності в ґрунті достатньої кількості органічних і мінеральних речовин. Через свою невибагливість чорнобривці дуже цінні в озелененні як промислових міст, так і приватних садиб.

Покращити декоративність рослин та підвищити їх стійкість до стресових чинників довкілля можливо шляхом обробки рослин стимуляторами росту. Але у декоративному садівництві вони використовуються ще дуже обмежено через недостатню вивченість їх дії на рослини, особливо це стосується регуляторів росту нового покоління таких як Емістим, Івін, Ріверм. Діяцих регуляторів росту на квіткові декоративні рослини не вивчена, хоча проведено ряд досліджень з їх впливу на деякі сільськогосподарські рослини. Відомо, що ріст і розвиток рослин залежить від їх фізіологічного стану. Тому важливим є вивчення впливу нових стимуляторів росту на фізіологічні показники рослин.

Основна мета проведення дослідження полягає в оцінюванні особливостей насіннєвого розмноження різновидових чорнобривців під впливом дії стимуляторів росту та їх подальше вирощування у відкритому ґрунті.

Для проведення експерименту нами було взято насіння роду Чорнобривці (*Tagetes*), а саме чорнобривці низькорослі (*Tagetespatula*)та чорнобривці прямостоячі (*Tageteserecta*) врожаю 2015 року. В ході експерименту було закладено 30 проб насіння по 10 штук в кожній (загалом 300 насінин), з яких по 3 проби препаратів ростових речовин, кожна з яких мала три повторюваності, і контрольні варіанти, тобто попередньо замочене насіння в дистильованій воді (ДВ) і в біологічно активній воді (БАВ), які також мали по три повторюваності.

Для стимуляції проростання насіння при проведенні досліду нами використано препарати вітчизняного виробництва, а саме: «Івін», «Емістим» та «Ріверм». Концентрації 2-ох перших ростових речовин не змінювали, оскільки в інструкції по використанню було зазначено про їх придатність для намочування насіння. А концентрація органічної речовини «Ріверм» була встановлена нами (0,2). Також було вибрано речовини для контролю: дистильована вода, біологічно активна вода – вода, яка була доведена до кипіння, потім заморожена і розморожена.

Насіння чорнобривців перед початком досліду намочувалось упродовж 2 годин в різних розчинах ростових речовин та в розчинах, які

слугували контролем (БАВ і ДВ). Результатом цього стало набубнявіння насіння, а в подальшому і його наклювування. Інтенсивність наклювування насіння чорнобривців в різних варіантах досліду була неоднаковою. Про це свідчать експериментальні дані, наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Середні показники наклювування насіння чорнобривців

Назви розчинів	**Дні обліку**				
	3-й	5-й	7-й	9-й	10-й
ДВ-контроль	8	10	15	17	20
БАВ-контроль	2	4	7	10	14
«Івін»	1	0	0	0	0
«Емістим»	4	7	10	12	15
«Ріверм»	6	8	11	13	16

В 1-й день обліку (третій) наклювування найбільш інтенсивно наклювувалось насіння оброблене ДВ – 8 шт. та розчином «Ріверм» – 6 шт. і найменше – розчином «Івін» – 1 шт. Інтенсивність наклювування насіння, обробленого іншими розчинами, знаходились в межах 2–4 шт.

Наступний етап у проведенні експерименту полягав у виявленні впливу ростових речовин на схожість насіння чорнобривців. Схожість визначали на десятий день після посадки. Особливості схожості насіння чорнобривців наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Схожість насіння чорнобривців, обробленого різними розчинами

Препарати	**Середні показники схожості насіння (шт.) по трьох повторностях**		
	I	II	III
ДВ	7	14	18
БАВ	8	15	20
«Івін»	2	4	7
«Емістим»	10	14	19
«Ріверм»	11	16	23

Отже, з наведених вище даних можна зробити загальний висновок про те, що, найвищий показники інтенсивності наклювування на початку періоду проведення експерименту був у насіння, замоченого ДВ, а найнижчий – у насіння, обробленого препаратом «Івін». Проте в ході експерименту ситуація кардинально змінилася. Найінтенсивніша схожість спостерігалася у насіння, обробленого препаратом «Ріверм», та найменш

інтенсивно – у насіння, обробленого препаратом «Івін», а також у насіння, замоченого у дистильованій воді.

Список використаних джерел:

1. Машковська С. П. Флавоноїди інтродукованих видів TagetesL. // Матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України «Актуальні проблеми ботаніки та екології» (20–23 серпня 2001 р., Зноб-Новгородське, Національний природний парк Деснянсько-Старогутський). – Ніжин : Вид-во ТОВ Наука-Сервіс, – 2001. – 93 с.
2. Маурер В. М. Декоративне розсадництво. Навчальний посібник / В. М. Маурер. – Вінниця : Нова Книга, 2007. – 264 с.